No. 60. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 19 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Mei.

De kamer van afgevaardigden heeft in hare laatstvorige zitting de gevraagde credieten voor Algiers toegestaan. De commissie van onderzoek had in het cijfer geene vermindering voorgedragen, en de kamer heeft de gevraagde som bijna zonder discussie bewilligd. Intusschen lag ook nu, evenals in vorige jaren, in het gevoelen der commissie weder de strekking, om zekere beperking aan de bezittingen in Afrika te geven. Daartoe had zij onder anderen bij het ontwerp een additioneel artikel gevoegd, houdende dat het gouvernement in den loop der volgende zitting gehouden zou zijn, om aan de kamers bepaalde opgave te doen, nopens de heerschappij en de uitgestrektheid, die men aan de Afrikasche bezittingen zou willen geven. Over dit punt heeft de kamer gedurende de geheele zitting van gisteren beraadslaagd, zonder tot een besluit te komen.

— De commissie van onderzoek betrekkelijk het ontwerp voor het overbrengen van *Napoleon's* stoffelijk overschot, bestaat uit den generaal *Schneider*, den graaf *Las-Cazas*, den maarschalk *Clauzel* (die tot president verkozen is) den generaal *Subervic*, den heer *Bacot*, den graaf *de la Redorte*, de generaals *Durrieu* en *Bachelu*, en den heer *de Salvandy*.

— De maarschalk *Valée* heeft het volgend telegraphisch berigt, uit Cherchel van den 9den afgezonden en te Toulon den 13den ontvangen, aan den oorlogsminister overgemaakt.

» Het leger heeft de geheele vlakte van de Mitidja en de dalen van de Oued-el-Hachem en de Oued-Bellac doorloopen. Vijf voor de troepen zeer eervolle gevechten zijn er geleverd geworden. De vijand heeft veel volks verloren. Wij hebben 20 dooden en 100 gekwetsten gehad, welke ik naar Algiers heb doen vervoeren.

» Aan den voet van den Atlas, te Haouch-Mouzaïa, laat ik een legerkamp versterken en aldaar aanzienlijken voorraad bijeenbrengen.

» Cherchel is gedurende zes dagen aangevallen geworden. Het garnizoen heeft den vijand afgewezen en hem groote verliezen toegebragt.

» Ik ga onverwijld mijne bewegingen voortzetten, en binnen drie dagen zal ik den Atlas zijn overgetrokken.

» De prinsen zijn welvarend.

» De provincie Oran is volkomen rustig.

» Ik heb drie bataillons van deze afdeeling te Cherchel doen komen; binnen kort zullen zij zich weder bij hunne korpsen voegen."

Omtrent de vroegere bewegingen van het leger in Afrika, sedert het gevecht op den 27sten April met den Beij van Miliana, in de vlakte der Hadjouten en op den berg Affroun, behelzen de bijzondere berigten uit Toulon hoofdzakelijk het volgende: Op den 28sten, toen men vernam dat de vijand met eene groote magt in de vlakte van Mitidja verschenen was, bleef men op den berg Affroun halt houden om des vijands bewegingen gade te slaan. Den 29sten, toen het berigt werd ontvangen dat hij reeds te Boufarik in het midden van de vlakte was voortgerukt, trok een deel van het leger terug, ging weder de Chiffa over en verdreef de Arabieren. Op den 30sten had de regter vleugel van het leger, die op den berg Affroun en de engte van de Oued-Jer gebleven was, een levendig gevecht te doorstaan en dreef den vijand in eene stelling op den linker oever van de rivier terug. Den 1sten Mei was het geheele leger weder aan de Chiffa vereenigd en stelde zich in gemeenschap met Blidah, van waar men aanvankelijk afgetrokken was, en waarheen nu de gekwetsten vervoerd werden.

Van den 1sten tot den 4den Mei hadden er slechts afzonderlijke gevechten plaats. De hoofd-operatien konden niet voortgezet worden, daar men andermaal genoodzaakt was terug te keeren, om het sedert zes dagen benaauwde en onder het bevel van den bataillons-chef *Cavaignac*, dapper verdedigde Cherchel te ontzetten.

Tot dus ver gaan de bijzondere berigten uit Toulon. Volgens bovenvermeld telegraphisch berigt, heeft de maarschalk *Valée* van den 5den tot den 8sten zich bezig gehouden om de vlakte van vijanden te zuiveren, zijn er nog vijf gevechten geleverd en is Cherchel ontzet geworden. De Oued-Hachem en de Oued-Bellac, waar gestreden is, zijn twee kleine rivieren die tusschen Cherchel en den berg Chenouan in zee uitstroomen; de dalen dier beide rivieren zijn zeer vruchtbaar. De stelling van Haouch-Mouzaya, alwaar de maarschalk een verschanst kamp doet aanleggen, is het punt waar de weg van Blida naar Medea en Miliana zich in tweeën scheidt, welk punt men dus als eene spil beschouwt, van waar het leger zich op eene van beide plaatsen kan rigten, of naar de vlakte terugtrekken, indien dit andermaal noodig was.

Uit Bona heeft men tijdingen dat de generaal *Galbois* den 25sten van een togt tegen den grooten stam der Haractas was teruggekomen. Deze zuidwaarts gelegen stam had, op aanzetten van den voormaligen Beij van Constantine, *Achmed*, vijandelijkheden tegen de Franschen gepleegd, waarom een togt tegen denzelven was beraamd, waarvan de wegvoering van 40,000 stuks vee en de onderwerping van den stam het gevolg waren geweest.

— De berigten uit Madrid vermelden, dat de minister van financien *Santillan*, door den nood gedrongen om zich geld te verschaffen, aan de cortes in de zitting van den 5den een besluit heeft voorgedragen voor de uitgifte van nieuwe 5 pCt. schuldbewijzen. Dit ontwerp is van den volgenden inhoud:

Art. 1. Er wordt toegestaan het creëren van obligatien aan toonder tegen 5 pCt. jaarlijkschen interest, waarover het gouvernement zich gedwongen ziet te beschikken tot een bedrag van 500 millioen realen nominale waarde op die leening van 200 millioen realen, vastgesteld bij de wet van 27 April 1838.

Art. 2. Het gouvernement wordt gemagtigd tot het creëren van 200 millioen realen nominale waarde aan andere obligatiën van dezelfde klasse, benoodigd tot het voldoen van verpligtingen, door hetzelve aangegaan, ten einde zich werkelijke fondsen te verschaffen, met beloften om dezelve in onderpand te geven, na de primitieve 200 millioen realen tot denzelfden aard van verpligting te hebben aangewend.

Art. 3. Het gouvernement wordt ook gemagtigd tot het creëren van obligatien van dezelfde klasse, op rekening der voormelde geldleening van 500 millioen realen, ten beloope van de som, benoodigd tot den waarborg der overeenkomsten, wegens geleverde gelden ter voorziening in de onmisbare kosten des oorlogs. Deze onderpanden moeten in de bank van San Fernando worden gedeponeerd.

Volgens de bijzondere berigten uit Madrid tot den 9den beschouwde men den gedachten maatregel als geschikt om het krediet eenen nieuwen schok te geven. De openbare behoeften, vooral die van het leger vorderden echter dringend afdoende maatregelen, en de financiele commissie, wier raad de minister gevolgd heeft, had eene uitgifte van schuldbewijzen de voorkeur gegeven boven het uitschrijven van nieuwe belastingen. Men dacht echter dat de cortes het ontwerp niet zonder wijziging zouden aannemen.

In de zitting van den 5den is het ministerie overigens gemagtigd om de bestaande belasting bij voortduring te heffen. Aan de cortes werd een besluit medegedeeld, waarbij een kort te voren opgerigt hevig revolutionair blad, *el Revolutione*, wordt verboden. [illegible] leden had daartegen iets in te brengen.

Te Madrid liep een gerucht dat de Engelsche de Philippijnsche eilanden tot depôtplaats hunner expeditie tegen China wilden maken, en dusdoende aldaar eenigen vasten voet krijgen.

— Ter beurze van heden waren genoteerd: 5 pCt. 114,60; 3 pCt. 84,65; Nap. r. 104,80; Sp. Ardoins 30; Rom. L. 103 [illegible]

(*Van den 16den.*)

De kamer der afgevaardigden heeft gisteren de voorgestelde [illegible] ling der commissie voor de credieten en ten behoeve van de Afrikasche bezittingen (*zie boven*) met eene groote meerderheid verworpen en vervolgens de gezamenlijk voor 1839 gevraagde credieten met 261 tegen 68 stemmen bewilligd.

— De commissie der kamer voor de spoorweg-ontwerpen heeft den president van den raad en den minister voor de openbare werken gehoord. Beiden verklaarden dat het gouvernement op zekere punten na, bereid was in de wijzigingen te stemmen, die de commissie mogt goedvinden.

— Men verzekert dat het fregat *Belle poule* met den naam van *St. Helena* zal herdoopt worden, zoodra dit vaartuig het stoffelijk overschot van *Napoleon* zal aan boord hebben.

— Men zegt dat de twist tusschen Engeland en Napels zoo goed als beslecht is en de bemiddeling van Frankrijk binnen kort zal openbaar gemaakt worden.

— Uit het hoofdkwartier van *Espartero* wordt van den 8sten geschreven, dat Cantavieja door het leger van het centrum, onder *O'Donnell*, ingesloten is. De bevelhebber der bezetting scheen gezind zich tot het uiterste te verdedigen; hij had althans op de opeisching tot overgave, de beide personen die belast geweest waren met het overbrengen dier vordering, laten onthoofden.

— Een gerucht van de overgave van Morella heeft zich tot nog toe niet bevestigd.

— Ter beurze van heden (16 *Mei*) waren genoteerd: 5 pCt. 115,35; 3 pCt. 54,85; Nap. r. 104,85; Sp. Ardoins 30.

ENGELAND.

LONDEN, den 14den Mei.

Gisteren avond is in het lagerhuis de begrooting van uitgaven door den kanselier van de schatkist ingediend. Dezelve is daarbij in velerlei finantiele berekeningen getreden, tot de slotsom leidende, dat de inkomsten over de loopende dienst zouden bedragen 46,700,000 p. st. hetgeen een te kort voor de uitgaven zou opleveren van 2,732,000 p. st. Tot gedeeltelijke dekking van dit te kort stelde de kanselier eene verhooging van 5 pCt. op de tolregten en accijnsen voor, met uitzondering van eenige artikelen; onder de uitzonderingen behooren de sterke dranken, waarop een algemeen regt van 4 den. den gallon werd voorgedragen, en de granen, waaromtrent de bepalingen niet zouden veranderd worden. Van de zijde der radikalen werd hevig over dit te kort in 's lands middelen geklaagd. In weerwil echter van hunnen tegenstand, inzonderheid van den heer *Hume*, die sterk op bezuiniging aandrong, werd het voorstel van den kanselier voorloopig met 156 tegen 39 stemmen aangenomen.

De buitengewone onkosten voor den oorlog met China en de wapeningen in Kanada zullen, naar men uit des ministers gezegden moet opmaken, door eene nieuwe uitgave van staatspapier gedekt worden.

— De Nederlandsche gezant, de heer *Dedel*, is van zijn verlof naar 's Hage herwaarts teruggekomen.

— Op den 25sten zal lord *Palmerston*, ter gelegenheid van den verjaardag der koningin, het geheele korps diplomatiek op een groot feestmaal onthalen.

— Volgens de jongste berigten uit Buenos Ayres scheen men aldaar een spoedig einde van de geschillen met Frankrijk te verwachten.

— De ijzeren spoorweg van Londen naar Southampton, bekend onder den naam van London Southwestern railway, is geheel voltooid en gisteren voor het publiek geopend. De afstand, 78 Engelsche mijlen, wordt in twee uren en 50 minuten afgelegd.

— De 3 pCt. gec. waren genoteerd 91⅞; Ned. 2½ pCt. 54⅛; 5 pCt. 101⅞; Spanje 28 drie achtste; Portugal 24½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 17den Mei.

De senaat is tegen den 21 dezer weder bijeen geroepen.

— De kiescollegien dezer hoofdstad en van Antwerpen hebben de ministers *Lebeau* en *Rogier*, met overgroote meerderheid van stemmen, tot leden der kamer herkozen.

— De leden der belgische finantiele commissie zijn gisteren morgen van Antwerpen naar Utrecht vertrokken.

— Een der parijsche bladen *la Presse*, beweert dat de aan de kamer voorgestelde leening van 90 millioenen, met het huis *Rothschild* zal gesloten worden.

— De *Indépendant* spreekt het door eenige dagbladen verspreide gerucht, als of de prins *de Chimay*, in zijne hoedanigheid van Belgisch gezant te 's Gravenhage, door den heer *de Ryckere* zou worden vervangen, als volkomen ongegrond, tegen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Zaturdag is ingekomen eene koninklijke boodschap ten geleide van het volgend ontwerp van wet:

WIJ WILLEN, ENZ.

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat de ervaring het noodig heeft doen oordeelen, eenige veranderingen in sommige artikelen der grondwet te maken,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Er bestaat noodzakelijkheid tot verandering van het 75ste artikel der Grondwet van het koningrijk der Nederlanden.

Art. 2. Het 75ste artikel der Grondwet van het koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar tweede hoofdstuk: *Van den Koning*, en wel in de 7de afdeeling: *Van den Raad van State en de Ministeriele Departementen* wordt veranderd als volgt:

» De Koning stelt ministeriele departementen in, benoemt derzelver hoofden en ontslaat die naar welgevallen.

» De hoofden der ministeriele departementen zijn belast met de uitvoering der wetten en verordeningen van algemeen bestuur en van de koninklijke besluiten en beschikkingen, welke het departement van ieder van hen betreffen, en ter uitvoering aan hen worden opgedragen. Dezelven worden, ter waarborging van den Koning en van de Natie, dat bij dezelven noch de Grondwet, noch eenige wetten worden veronachtzaamd of geschonden, door hen mede onderteekend; — zij zijn hiervoor verantwoordelijk volgens de wet.

» De Koning roept, zulks geraden oordeelende, een of meer hoofden der ministeriele departementen, tot bijwoning der deliberatien in den Raad van State."

Art. 3. Deze wet zal worden toegezonden aan de Staten der provincien Noord-Braband, Gelderland, Holland, Zeeland, Utrecht, Vriesland, Overijssel, Groningen en Drenthe, welke, vóór den 10den Julij 1840, aan de gewone leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal een gelijk getal buitengewone leden zullen toevoegen, ten einde de Staten-Generaal, de Tweede Kamer in dubbele getale, op den nader door Ons te bepalen dag, bijeenkomen, om te beraadslagen over de veranderingen der Grondwet, in deze wet vermeld.

Lasten en bevelen enz.

Dit ontwerp werd aan de afdeelingen verzonden.

Behalve dit ontwerp is nog ingekomen het volgend gewijzigd wetsontwerp, tot herziening van het achtste hoofdstuk der grondwet:

Art. 1. Er bestaat noodzakelijkheid, enz.

Art. 2. Het geheele achtste hoofdstuk der Grondwet van het koningrijk der Nederlanden: *van de defensie*, bevattende twaalf artikelen, zal worden vervangen door de *zes* navolgende artikelen.

Art. 3. Het dragen der wapenen, tot handhaving der onafhankelijkheid van den Staat, en de bevestiging van deszelfs grondgebied, is een der eerste pligten van alle ingezetenen van het Rijk.

Art. 4. De koning zorgt, dat er, te allen tijde eene toereikende zee- en landmagt onderhouden worde, aangeworven uit vrijwilligers, hetzij inboorlingen of vreemdelingen.

Art. 5. vreemde troepen worden niet dan met gemeen overleg des Konings en der Staten-Generaal in dienst genomen.

Art. 6. Behalve de vaste zee- en landmagt, is er steeds eene nationale militie in dienst, en bovendien eene schutterij.

Art. 7. De militie, voor zoo verre dezelve tot den dienst te lande bij de wet bestemd wordt, zal nimmer en in geen geval naar de kolonien worden gezonden.

Art. 8. Bijzonderlijke wetten zullen alles regelen, hetwelk betrekking heeft tot den dienst der nationale militie en schutterijen.

De heer *Van Hoorn van Burgh* bragt een tweetal verslagen op verzoekschriften uit, waarvan een de herziening der grondwet betrof. Een aantal ingezetenen ten platten lande in West-Vriesland verzocht, namelijk het herstel van het departement West-Vriesland. Werd besloten tot het neerleggen ter griffie en het drukken van het verslag.

Op het voorstel van den voorzitter werd besloten om de beraadslagingen over de begrootingswetten op heden, maandag morgen ten 10 ure te openen. De vergadering werd daarna gescheiden.

— Gedurende de laatste dagen heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich in hare afdeelingen bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp van wet, betrekkelijk de regeling der belangen van het Syndicaat voor het loopend jaar.

— Z. M. de koning heeft concessie verleend, tot het inrigten van eene geregelde stoombootendienst tusschen Amsterdam en Zwolle.

— Men verneemt dat de regerende hertog *van Nassau* onlangs eene zeer fraaije gouden snuifdoos, versierd met hoogstdeszelfs naamcijfer in brillanten, aan den heer legatieraad *Mazel* ten geschenke heeft gezonden, als een blijk van tevredenheid over het waarnemen der belangen van het Nassausche bij het Fransche hof, gedurende den tijd, dat de heer *Mazel* de betrekking van zaakgelastigde van Zijne Majesteit den koning, te Parijs vervuld heeft.

— Zaturdag morgen is te Hage plotseling overleden de hoog welgeboren heer *M. L.* baron *d'Yvoy*, hofmaarschalk van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, ridder der Militaire Willemsorde, vierde klasse, Grootkruis der orde van Stanislas, ridder der orde van den Rooden Adelaar, tweede klasse, der orde van St. Jan van Jeruzalem, en kommandeur der Guelphen-orde; een man, die wegens zijne regtschapenheid en kunde de algemeene achting genoot.

— Den 13den dezer is te Groningen in den ouderdom van ruim 93 jaren overleden, Jhr. Mr. *Hendrik Ludolf Wichers*, komman-

deur der orde van den Nederlandschen Leeuw, laatstelijk staatsraad in buitengewone dienst.

— Door Z. M. zijn, bij het leger in Oost-Indië overgeplaatst: de eerste luitenant *J. H. Meiss* van de 1ste afd infanterie, en de tweede luitenants *C. P. Kruider*, van de 1ste Jhr. *H. J. van der Wijck*, van de 2de, *M. van Oorschot*, van de 6de, en *G. C. E. van Daalen*, van de 10de afd. infanterie.

— Z. M. heeft bepaald, dat de kortingen op de tractementen der officieren van de landmagt, voor geneeskundige behandeling, weder voor drie jaren, en dus tot ultimo Junij 1843, in de weduwen-en weezenkas voor de officieren van de landmagt, ten voordeele dier kas, zullen worden gestort.

— Dezer dagen is het wapen der marechaussée definitief zamengesteld. De overkomplete officieren, onderofficieren en marechaussées zullen voorloopig bij de kompagnie in Noord-Braband à la suite worden gevoerd, in afwachting van het aanwijzen eener nadere bestemming. Met den 1 Junij zal de administratie weder op den vroegeren voet bij iedere kompagnie worden gevoerd, terwijl het luitenantschap in het 4de en 5de district van Zeeland, wat de administratie betreft, als een onderdeel der kompagnie van Noord-Braband zal worden beschouwd. Voorschreven administratie zal dienvolgens door den intendant in het militair kommando, waarin eene kompagnie verblijf houdt, worden gesurveilleerd, opgenomen en voorloopig gesloten, en van dat tijdstip zal voor fourage van elk aanwezend paard van de onderofficieren en marechaussées, mitsgaders voor die der officieren, tot het getal dat zij naar hunnen rang kunnen houden en werkelijk in bezit hebben weder vijftig centen per dag en per paard worden toegestaan.

— Op Woensdag den 3 Junij aanstaanden, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door de commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer op het Gemeenelandshuis van Rhijnland, halfweg Haarlem en Amsterdam, bij inschrijving en opbod worden aanbesteed:

1°. Het graven van de Ringvaart, en het aanleggen van eene dijk- en polderkade, aanvangende aan de oevers, strekkende van de Kagermeer in het dorp de Kaag, en zich uitstrekkende tot aan de Oude-Wetering, in twee perceelen; 2°. Het graven der Ringvaart, en het opwerpen van eene dijk- en polderkade, door den Akerpolder nabij het dorp Sloten, en door de landen van Nieuwerkerk aan de Drecht; makende beide deze werken een gedeelte uit van die, welke tot de droogmaking van het Haarlemmermeer moeten worden uitgevoerd.

— Uit Nijmegen vermeent men dat de behandeling der zaak tegen de heeren *Kock* en *Schott*, respective kapiteins van de stoombooten *de Komeet* en *de Stad Keulen*, op den 4 Junij eerstkomenden zal worden voortgezet.

— In het begin der vorige week is op den Nederlandschen schouwburg te 's Hage voor de eerste maal ten tooneele gevoerd het melodrama: *de Schipbreuk der Medusa*, met geheel nieuwe en bepaaldelijk daartoe vervaardigde decoratien. Het 's Gravenhaagsch dagblad zegt aangaande dit nieuwe stuk: » Zoo iemand van smaak den schouwburg verlangt te bezoeken, om bij de waarheid van spel, ook de waarheid der nabootsing te zien, verzuime bij niet, dit nieuw bewijs van de bekwaamheid der tooneellisten en van den kunstschilder te komen bewonderen. Het is dit woord, hetwelk met regt gebezigd kan worden, bij het aanschouwen van de vruchten der verbeelding, der ordonnantie en van het penseel, waarmede, bij al de ijsselijkheden van de schipbreuk, de heer van Hove de kunst ten top gevoerd en de begaafdheden der tooneelspelers zoodanig op het ware standpunt geplaatst heeft, dat elk bezoeker van den schouwburg, bij het eindigen der vertooning de zaal verlaten zal, doordrongen van het gevoel: » Ik heb de *Medusa* onder de keerkringen zien ten grond gaan."

Het stedelijk bestuur van 's Hage heeft, bij een besluit, den verdienstelijken *van Hove*, in naam van deszelfs kunstlievende stadgenooten, met den zilveren gedenkpenning vereerd, welke op last van het gezegd bestuur vervaardigd is ter bekrooning van de op de 's Gravenhaagsche tentoonstelling gebragte voortreffelijke werken in teeken-, schilder- en beeldhouwkunst.

— Door eenige aanzienlijke ingezetenen van de stad en provincie Groningen is, in afwachting van de Koninklijke bewilliging, eene *Naamlooze Maatschappij* tot stand gebragt, ten doel hebbende de oprigting van eene *Machinale Vlasspinnerij te Groningen*, onder directie van de heeren *A. Wychers* en Dr. *S. Bleekrode*; zijnde tot commissarissen gekozen de heeren *G. van Calcar*, prof. *S. Stratingh*, Ez. en *A. Janzon*.

— Te Axel is in den avond van den 14den, omstreeks acht uren, nadat het reeds van half zes uren af gedonderd had, een hevige bliksemstraal in den stedelijken toren geslagen, en heeft aldaar eenige schade aangerigt, doch geen brand veroorzaakt.

— De jongst ontvangen berigten uit Java tot den 18den Januarij behelzen geen bijzonder staatkundig nieuws. In verschillende oostelijke residentien had men den 4den te voren vrij sterke schokken van aardbeving gevoeld. In de laatste dagen waren te Batavia 30 schepen aangekomen, onder welke *de Rhoon en Pendrecht*, den 6den October ll. van Hellevoetsluis vertrokken, aan welks boord zich de generaal-majoor en raad van Indie *Elout* en familie bevond.

RESULTAAT.

Ten gevolge van de afwijzing der begrootingswetten, over 1840, in de maand december jl., zijn twee ministers afgetreden, die van financien en die der kolonien. De heer VAN DEN BOSCH verbond aan de aanneming der wet zijn al of niet aanblijven aan de administratie der kolonien; sommige leden der Tweede Kamer wilden daarin eene *question d'amour propre* zien, en dit zou zich ligtelijk hebben laten bevroeden, want het gevolgd wordende koloniale stelsel is, voor wat de administratie betreft, naar zijne denkbeelden ingerigt. De kamer begreep echter, dat het hier niet gold de wijze van administratie zelve, maar de financiele ongeregeldheden, die er bij de algemeene begrootingswetten hadden plaats gegrepen, waardoor de juiste staat van de lasten en baten aan de cognitie der kamer onttrokken werd zij daarover niet met kennis van zaken, volgens eed en pligt, kon beraadslagen. De wet werd niet aangenomen en de heer VAN DEN BOSCH trad dadelijk af. Jhr. BEELAERTS VAN BLOKLAND poogde als minister van financien op eene andere wijze in 's lands behoeften te voorzien; hij had met alle loyaliteit, zoo veel bij kon, de administratie over vroegere jaren vergoelijkt, en de eer van zijnen ontslagenen voorganger opgehouden. De wet desniettegenstaande verworpen zijnde, verdedigde de heer VAN GENNEP, bij ongesteldheid des ministers, eene credietwet voor zes maanden, die aangenomen werd, *omdat* er noodzakelijkheid van voorziening bestond, *niet* omdat de heer VAN GENNEP de wet verdedigd had, of omdat zij goed was. Weldra zijn de zes maanden om, en wat is er aangeboden? Eene begrooting die niets inhoudt, dan bijkans hetzelfde als de verworpene, en eene wet op het amortisatie-sijndicaat, waaruit blijkt, dat die zoo hoog geroemde geheime instelling haar kapitaal moet opteeren om hare schulden te voldoen. Dit is de weg niet inslaan, waartoe die instelling werd gecreëerd. Al hechten de Staten Generaal hun zegel aan de wetten, is daarmede dan het bewijs gegeven dat zij de wetten goedkeuren, of dat zij er door noodzaak toe genoopt worden? Maar die noodzaak zal zich steeds sterker en sterker doen gevoelen, en de tijd tot concessie is, in tijd van vrede, toch nu wel verstreken. 's Konings verklaring van openlegging van zaken in 1841, drukt het zegel, de waarheid op de beweringen der Staten Generaal, dat de regering in financiele zaken tot heden toe niet rondborstig is te werk gegaan. Zal dit nu in 1841 plaats grijpen? Wij wenschen het. Maar wat is er nu gewonnen? De heer BEELAERTS heeft moeten aftreden als minister, omdat het contitutioneel heette, dat hij aftrad na de verwerping van het budget; die vordering was echter eene ongerijmdheid, omdat het hier niet gold of gelden kon, de existentie of het stelsel van het ministerie BEELAERTS, want zoo iets bestaat hier te lande niet. De minister draagt voor en verdedigt de voordragt van het stelsel der regering zelve. De aftreding had met dat al plaats. Heeft de heer VAN GENNEP nu een ander stelsel voorgedragen, of is de voordragt gewijzigd? Wij zeggen rondborstig neen; het stelsel en de voordragt bleven dezelfde. Het geldt hier toch niet enkele guldens, door eenige beknibbeling teweeg gebragt; noch de afschrijving of overschrijving van aanzienlijke posten, waarin op andere wijze zal worden voorzien; maar in de inrigting op eenen zuiniger, min kostbaren voet; in het wegnemen van dien omslag der financiele administratie, met hare talrijke rijkbetaalde ambtenaren, en derzelver opgevoerde jaarwedden en toelagen voor bureaukosten enz.; die in verhouding tot die van andere departementen buitensporig hoog geraamd zijn, zelfs voor de omslagtigste administratie. En dit staat in geen ander verband tot de hervorming der grondwet, dan dat de finantiele wetten, zullen zij aangenomen worden, waarborgen moeten, dat de grondwet wordt herzien, en wel op zoodanige afdoende wijze dat vereenvoudiging van staatsbestuur en zuiniger huishouding daarvan het gevolg kunnen en behooren te zijn. En wat nu, is tot heden toe gedaan, hetgeen op eene voldingende wijze daaraan beantwoordt? En zal men met het herzieningswerk der grondwet op 1 julij aanstaande gereed zijn, om aan de provinciale staten de wetten deswege toe te zenden? Deze vraag laat voor 't minst twijfeling toe.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te *Amsterdam* van gisteren (17 Mei) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 52⅞, 15/16; Spanje Ardoins 27 drie zest.; N. Mexikanen 31¾.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad Sneek, brengen bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat voor de ge-

gene PINKSTER-KERMIS alhier ter Stede, invallende op *Maandag* den 8. *Junij* aanstaande, de LOTING voor de Standplaatsen zal geschieden ten Stadhuize, op *Dingsdag* den 2. *Junij* te voren, des middags ten 12 ure, alsmede dat alle verzoeken of aanvragen *vrachterij* zullen behooren te worden gedaan aan den Commissaris van Politie, met opgave der grootte van de KRAMEN en TENTEN in Ned: maat, aan wien ook de vereischte Patenten zullen moeten worden vertoond; terwijl voorts tot narigt dient, dat geene DOBBELAARS, RIJFELAARS, HOROSCOOPTREKKERS enz., zullen toegelaten, en tegen alle BEDELARIJ ten strengste zal toegezien worden.

BREDA, den 11. Mei 1840.

DE ROY, v.t.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

J. M. VAN GEFFEN,
Lange-Brugstraat, Lett. B, No. 241,

heeft de eer de DAMES te berigten, dat zij van *Brussel* alhier gearriveerd is, met een geheel nieuw Assortiment van PARIJSCHE MODE-GOEDEREN, als HOEDEN, MUTSEN, KRAGEN, BLOEMEN, LINDDOS, SCHWALS, MANTILJES, ZIJDE STOFFEN, alsmede een mooi Assortiment van STROO-HOEDEN, en verder alle Artikelen die tot het MODEVAK behooren. Verzekert eene zeer goede en prompte bediening, verzoekende ieders gunst en recommandatie.

K. H. RODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijlen den Heer A. BOSMANS, in leven Chirurgijn en Accoucheur te *'s Princenhage*, Veilen en Verkoopen:

Een zeer sterke HUIZINGE, met daar achter gelegen SCHUUR, ERVE en TUIN, staande en gelegen te *'s Princenhage*, op de zuidzijde, nabij de Markt, Kadaster Sectie C, Nos. 155 en 156, groot 8 Roeden, 47 Ellen.

Het ONDERHUIS, verhuurd aan den Heer G. VAN HULTEN, tot 1o. Mei 1841, voor *f* 100,— 's jaars.

De 1e Zitdag zal plaats hebben bij J. BRUYNZEELS, in de *Bellevue*, den 20. Mei 1840, en

De 2e Zitdag bij de Weduwe J. KIEVIT, in de *Posthoorn*, beide te *'s Princenhage*, des avonds ten 7 ure.

Nog zal gemelde Notaris op Donderdag den 4. Junij 1840, voormiddags ten 9 ure, overgaan tot het Verkoopen van den INBOEDEL, MEUBELEN en andere ROERENDE GOEDEREN, benevens een APOTHEEK, en VERLOSKUNDIGE en CHIRURGICALE INSTRUMENTEN. Alle welke Goederen daags voor den Verkoopdag kunnen worden gezien.

PUBLIEKE VERPACHTING VAN
ONGEVEER 278 BUNDERS, EXTRA GOED

HOOILAND.

De Notaris J. W. VAN DER ELST, ter residentie van *Werkendam*, zal in het openbaar Verpachten:

Op Woensdag den 20. Mei 1840, des namiddags ten 2 ure, in het huis staande op den *Hardenhoek* onder *Werkendam*, voor de Heeren VAN HAAFTEN, om tweemaal te worden Gehooid:

Ongeveer 48 Bunders extra goed HOOILAND, gelegen op den Hoogomkaden Polder den *Hardenhoek*, gemeld, in perceelen.

Ruim 50 Bunders zeer goed HOOILAND, gelegen op den Hoogomkaden Polder den *Heijnst* onder *Sliedrecht*, in 7 perceelen.

8 Bunders, 82 Roeden best HOOILAND, gelegen op de Poldertjes genaamd *Hond en Kat*, langs het Vaarwater, tegenover den *Hardenhoek*, en den Kop van 't Eiland *Dordrecht*, in 2 perceelen.

2 Bunders, 28 Roeden mede goed HOOILAND, genaamd *L. Bos*, gelegen in den *Meerkotenest*, tegenover de Kerk van *Sliedrecht*, in 4 perceelen.

38 Bunders, 19 Roeden zeer goed HOOILAND, gelegen in den *Meerkotenest* gemeld, genaamd *Suylenpolder*.

3 Bunders HOOILAND, gelegen op *Haibert*, de *Buitenplaat*, tegenover de Kerk van *Sliedrecht*.

Het HOOIGRAS, staande op en langs de Kade, gelegen om den *Benedensten Kivitswaard*, onder *Werkendam*.

En 26 Bunders zeer goed HOOILAND, gelegen op de 8e partij van den *Hardenhoek*, genaamd *Catharina*- of *Jantjes-Plaat*, langs het Gat van den *Hardenhoek*, in 8 perceelen.

Op Woensdag den 27. Mei 1840, des namiddags ten 2 ure, ten Herberge van A. VERDOORN, te *Werkendam*:

Voor den Heer H. VAN DER SANDE LACOSTE.

43 Bunders HOOILAND, gelegen op den *Thomaswaard* onder *Werkendam*, naast de *Westkil*, in 6 perceelen.

Voor den Heer B. WISBOOM.

25 Bunders HOOILAND, gelegen onder *Werkendam*, op de Kop van den *Ouden Wiel*, in 2 perceelen.

15 Bunders HOOILAND, genaamd *de Hooikens*, mede onder *Werkendam*.

22 Bunders HOOILAND, genaamd *de Ruigtens*, gelegen onder *Sliedrecht*, in 3 perceelen.

26 Bunders HOOILAND, gelegen op de *Kooi-* en *Groeningswaard*, onder *Werkendam*, in 5 perceelen.

Voor den Heer J. DIEFEN.

14 Bunders, 25 Roeden HOOILAND, op den *Galeiwaard*, gelegen onder *Werkendam*, nabij den *Kalverwaard*, in 3 perceelen.

Voor den Heer R. DEKKER.

11 Bunders HOOILAND, op den *Groeningswaard*, gelegen onder *Werkendam*, in 2 perceelen.

Voor den Heer A. BLUSSÉ *van Oud-Alblas*.

Ongeveer 40 Bunders HOOILAND, gelegen op den *Borcharenpolder*, onder *Dewerken*, in perceelen.

En op Dingsdag den 2. Junij 1840, des namiddags om 2 uren, ten Herberge van C. BRETZ, mede te *Werkendam*:

58 Bunders HOOILAND, op den Polder den *Kraainest*, gelegen onder *Werkendam*, toebehoorende aan Jonkheer MELVILL VAN CAMBEE.

60 Bunders HOOILAND, op den *Kivitswaard*, gelegen onder *Werkendam*, nagelaten door den Heer A. VERMEULEN, in leven Heer van *Sprang*.

In zoodanige perceelen, als voor de Verpachting zullen zijn afgebakend.

En 6 Bunders HOOILAND, op het Poldertje het *Onderzand*, gelegen tegen den *Eijerwaard*, genaamd het *Klein Stukje*, onder *Werkendam*, in perceelen.

De ondergeteekende Ondernemers der DILIGENCE-DIENST van *Breda* naar de *Moerdijk*, vice versa, hebben het geëerde Publiek en Reizigers te berigten, dat van heden af hunnen DIENST in verband is gebragt met de DILIGENCE-DIENST van de Heeren VAN GEND & LOOS, dewelke van *Antwerpen* vertrekt des morgens ten 5 ure, in Correspondentie met de STOOMBOOT op *Rotterdam*, alwaar bij de aankomst der BOOT alzoo te *Moerdijk* DILIGENCES klaar staan om de Reizigers onmiddellijk verder te vervoeren. Men kan op eene goede bediening rekenen.

BREDA, 16. Mei 1840.

M. LOYENS, M. VAN RIJKEVORSEL,
W. SCHRIECK, EN Co.

PAPIER D'ALBESPEYRES.

Entretenant les VESICATOIRES, sans odeur, ni douleur, seul prescrit depuis 25 ans, par les professeurs des écoles de médecine. *Compresses* et *Serre-bras* perfectionnés. — Dépôt dans les pharmacies où se trouvent les autres produits particuliers.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen:
GESLACHT-TAFEL DER KONINGEN VAN EUROPA VAN 1500—1840
en Overzigt der Staten, Regerende Vorsten en Staatsvormen 1840.
Door Mr. G. DORN SEIFFEN, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw. . . . . *f* 0,50.

VOOR LIEFHEBBERS VAN PAARDEN.

B. VAN MERLEN, *De Afrigtingskunst* . . . . . *f* 0,75.
—— 63 *Figuren in Houtsnee* van de School des Ruiters, Pietonsschool en Afrigtingskunst. . . . . . *f* 0,40.
Handleiding tot de Paarden-Kennis met twee uitslaande Platen, voorstellende:
1e het gebit en kenteekenen van den ouderdom,
2e het paard zonder gebreken . . . . . *f* 0,80.

Bij bovengemelden is op FRANCO *aanvrage verkrijgbaar:*

1e. *Leerboek der Artillerie* voor alle Wapenen . . . *f* 2,40.
2e. . . . *Taktiek* voor alle Wapenen. Eerste ged. . *f* 2,15.
3e. . . . *Administratie* voor alle Wapenen . . . *f* 1,60.
4e. . . . *Afrigting en Rijkunst* voor Artillerie en Kavallerie . . . . 1,80.
5e. » » *Statica en Hydrostatica* voor Artillerie, Genie en Waterstaat . . . . . *f* 2,40.
6e. » » *Hoogere Meetkunst* voor Infant. en Kavall. *f* 0,65.
7e. » » *Versierkingskunst* voor alle Wapenen, 1e en 2e Stuk (bevattende de aanval en verdediging van Vestingen) *f* 5,20.

Te Breda, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.